

17.7.2024 9. helluntain jälkeisen viikon keskiviikko

Päivän epistola

”Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei kerskaile, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä paha, ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee totuuden voittaessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii. Rakkaus ei koskaan katoa. Mutta profetoiminen vaikenee, kielillä puhuminen lakkaa, tieto käy turhaksi. Tietämisemme on näet vajavaista, mutta kun täydellinen tulee, vajavainen katoaa. Kun olin lapsi, minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja lapsen ajatukset. Nyt, kun olen mies, olen jättänyt sen mikä kuuluu lapsuuteen. Nyt katselemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin. Nyt tietoni on vajavaista, mutta kerran se on täydellistä, niin kuin Jumala minut täydellisesti tuntee. Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo ja rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus. Pyrkikää rakkauteen, mutta tavoitelkaa myös henkilölahjoja, ennen kaikkea profetoimisen lahjaa. Kielillä puhuva ei näet puhu ihmisille vaan Jumalalle; kukaan ei ymmärrä häntä, Hengen valtaamana hän puhuu salaisuuksia. Mutta se, joka profetoi, puhuu ihmisille: hän rakentaa, kehottaa ja lohduttaa. Kielillä puhuva rakentaa itseään, profetoiva rakentaa seurakuntaa.” (1. Kor. 13: 4 – 14:5)

Paavali ei määrittele tässä rakkautta, vaan tekee siitä persoonan. Nämä viisitoista verbiä sisältävät toisen persoonan. Ne on valittu korostamaan hyveitä, jotka korinttilaiset olivat laiminlyöneet. Seurakunnan ”vahvat” (1. Kor. 8: 1 – 13) eivät olleet kärsivällisiä ja ystävällisiä. Ne, jotka ovat seksuaalisesti askeetteja, pitäytyivät omissa tavoissaan (Room. 7: 1 – 40). Yhteisössä iloittiin väärin tekemisestä (Room. 5: 1 – 8).

Seuraavaksi Paavali käsittelee Korintin seurakunnassa yliarvostettuja lahjoja (profetoiminen, kielillä puhuminen, tieto) siihen, mitä tulevaisuudessa tarvitaan: uskota, toivoa ja rakkautta. ”Nyt katselemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin.” Kasvoista kasvoihin merkitsee: silloin minä todella tiedän. Vanhassa testamentissa sillä tarkoitetaan Mooseksen tiedon laatua Jumalasta, Mooses oli nähnyt Jumalan (2. Moos. 33: 11, 4. Moos. 12: 8, 5. Moos. 34: 10). Usko ja toivo eivät ole yhteensopivia tämän autaaaksitekevän näyn kanssa, mutta rakkauden kanssa ne ovat olennainen osa kristillistä elämää (1. Tess 1: 3, 2. Tess. 1: 3 – 4, Kol. 1: 4 – 5).

Paavali siirtyy profetoimiseen ja kielillä puhumiseen. Hän näkee profetoimisen tärkeämmäksi

seurakunnalle kuin kielillä puhumisen. Jälkimmäinen ei rakenna seurakuntaa vaan vain yksilöä. Nähtävästi Korintissa yliarvostettiin kielillä puhumista ja yhteisön sijaan korostettiin yksilöä.

”Pyrkikää rakkauteen” on ensisijainen ohje. Rakkaus on kaikkein tärkeintä. ”Tavoitelkaa henkilöitä, ennen kaikkea profetoimisen lahjaa.” Lause voi sisältää ajatuksen, että korinttilaiset tavoittelivat jotain erityistä armolahjaa, jota he itse halusivat. Tässä Paavali verhotusti voi moittia korinttilaisia, sillä Jumala ”antaa Hengen ilmetä itse kussakin erityisellä tavalla, yhteiseksi hyödyksi” (1. Kor. 12: 7). Kielillä puhuminen ei tapahtunut yhteiseksi hyödyksi, sillä ”kukaan ei ymmärrä häntä”. Tässä yhteydessä kielillä puhuminen ei ollut vierailta kielillä puhumista, vaan glossoliaa, jonka vain Jumala ymmärsi.

”Profetoiva rakentaa seurakuntaa.” ”Profetoiminen on arvokkaampaa kuin kielillä puhuminen.” Kysymys on siitä, miten joku profetoi. Miten profetoimisen tulokset näkyvät seurakuntalaisissa. Miten profetoija kykenee paljastamaan pelastuksen salaisuuden ja miten hän ohjaa seurakuntalaisia hengellisissä asioissa.

Yhdessä tapauksessa kielillä puhuminen voi olla yhtä arvokasta kuin profetoiminen. Jos ”tämä sitten osaa myös tulkita puhettaan, niin että se koituu seurakunnan parhaaksi”.

Päivän evankeliumi

”Taivasten valtakuntaa voi verrata isäntään, joka aamuvarhaisella lähti palkkaamaan työmiehiä viinitarhaansa. Hän sopi miesten kanssa yhden denaarin päiväpalkasta ja lähetti heidät viinitarhaan. Päivän kolmannella tunnilla hän lähti taas ulos ja näki, että torilla seisoi vielä miehiä jouten. ”Menkää tekin viinitarhaan”, hän sanoi heille, ”minä maksan teille sen, mitä kuuluu maksaa.” Miehet lähtivät. Kuudennen ja yhdeksännen tunnin aikaan isäntä lähti taas ulos ja teki samoin. Kun hän sitten meni ulos yhdennellätoista tunnilla, hän näki vieläkin muutamia joutilaita ja kysyi heiltä: ”Miksi te seisotte täällä kaiken päivää toimettomina?” ”Kukaan ei ole palkannut meitä”, he vastasivat. Hän sanoi miehille: ”Menkää tekin minun viinitarhaani.” ”Kun sitten tuli ilta, viinitarhan omistaja sanoi tilanhoitajalleen: ”Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka, viimeksi tulleille ensin ja ensimmäisille vasta sitten.” Ne, jotka oli palkattu yhdennellätoista tunnilla, tulivat ja saivat kukin denaarinsa. Kun ensiksi palkatut tulivat, he luulivat saavansa enemmän, mutta hekin saivat vain denaarin. Silloin he nostivat metelin ja sanoivat isännälle: ”Nämä viimeksi tulleet tekivät työtä yhden ainoan tunnin, ja silti sinä annat heille saman kuin meille, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.” Mutta isäntä sanoi yhdelle miehistä: ”Ystäväni, enhän minä tee sinulle väärää.”

Emmekö me sopineet denaarista? Ota omasi ja mene. Minä tahdon maksaa tälle viimeksi tulleelle saman kuin sinulle, ja kai minä saan omallani tehdä mitä haluan? Katsotko sinä karsaasti sitä, että minä olen hyvä?” ”Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi.” (Matt. 20: 1 – 16)

Hieman myöhemmin (Matt. 21: 33 – 42) Matteuksella on toinen vertaus viinitarhasta. Se on lukuvuorossa 13. helluntain jälkeisenä sunnuntaina. Siinä kerrotaan viinitarhan vuokraajista ja heidän suhteestaan viinitarhan isäntään ja tämän lähettämiin edustajiin.

Tämäkertainen teksti linkittyy tekstiä edeltävään kertomukseen opetuslasten tulevasta palkasta. Sen kertomuksen viimeinen jae (Matt. 19: 30) on sisällöltään samanlainen, kuin meidän kertomuksemme viimeinen jae (Matt. 20: 16): ”Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi.”

Midrash on kokoelma juutalaisten kirjanoppineiden raamatullisten tekstien selityksiä ja tulkintaa. Meidän tekstimme todennäköisesti kuuluu tähän kokoelmaan. Sillä kuvataan opetuslasten palkitsemista ja palkittujen järjestyksen vaihtumista päinvastaiseksi. Mutta siihen sisältyy myös ajatus Jumalan anteliaisuudesta.

Viinitarha tarkoittaa Israelia (Jes. 5, Jer. 12: 10). Denaari oli normaali palkka yhden päivän työstä. Palkkaamisajankohdat ovat kello 6, 9, 12, 15 ja 17. Työnhakijoiden normaali paikka etsiä töitä olivat tienristeykset ja torit. ”Mitä kuuluu maksaa” on se, mitä etukäteen pidettiin oikeutettuna. Yhdestoista tunti (tai hetki) on aika juuri ennen auringonlaskua, jolloin ulkotyöt loppuivat. ”Kukaan ei ole palkannut meitä” kertoo halukkuudesta tehdä töitä, he eivät ole laiskoja tai työtävieroksuvia. He arvostavat työntekoa.

Ensimmäisenä töihin tulleet ovat omien ennakko-odotustensa vankeja ja kokevat pettymyksen. Palkka on sama kaikille. Ensin tulleet työntekijät kokivat isännän olevan epäoikeudenmukainen, koska he olivat tehneet enemmän töitä. Isännän vastaus osoittaa, ettei hän ole tehnyt mitään väärin. ”Ota omasi” on tarkka oikeudellinen määritelmä siitä, mikä jollekin kuuluu. ”Minä olen hyvä” kertoo Jumalan anteliaisuudesta, Hänen rakkaudesta niitä kohtaan, jotka ovat puutteenalaisia.

Kirkon opettajat vertaavat viinitarhaa Kirkkoon itseensä. Sen isäntä on itse Kristus. Hän ”palkkaa” eli kutsuu ihmisiä eri ikäisinä Kirkon jäseniksi. Kenet lapsena, kenet nuorena, kenet aikuisena tai aivan vanhana. Työpaikka on ihmisen oma sielu. Työkohteena ovat pyhät kirjoitukset ja Kristuksen käskyjen toteuttaminen ihmisen elämässä. Osa kirkon opettajista näkee palkattavien olevan historian

eri vaiheissa kutsuttuja. Osa on kutsuttu Noan aikana, osa Abrahamin aikana, osa Mooseksen aikana, osa profeettojen aikana. Viimeisinä kutsutaan niitä, jotka eivät olleet kuulleet profeettoja. Tämä tarkoittaa pakanoita, siis myös meitä.

Ilta merkitsee aikojen loppua, Kristuksen toista tulemistä. Jokainen saa saman palkan, joka on Pyhän Hengen armolahja. Tämän avulla ihminen on uudelleen tullut Jumalan kuvaksi ja osalliseksi Jumalallisesta luonnosta. Ne, jotka olivat aloittaneet työnteon ennen Kristusta, ovat tehneet pidemmän ja vaikeamman työn, heillä ei ollut tietoa ylösnousemisesta. Kristuksen jälkeen tulleet ovat siinä mielessä päässeet vähemmällä, että heidät on kastettu yhteyteen Kristuksen kanssa. Kaikki uskoon tulleet ja siinä pysyneet palkitaan Pyhän Hengen armolahjalla.

Vertaus opettaa meille, että vielä viimeisellä hetkellä ihmisellä on mahdollisuus katumukseen. Mutta nyt on jo yhdestoista hetki, päätös on tehtävä, sitä ei saa siirtää. Kirkon pyhät ihmiset ovat todisteena siitä, että mielenmuutos kannattaa tehdä.